

exigenda esse earum rerum nomine, quas à nobis solis nec
aliunde cæteri petere possunt aut obtinere, quarumq; pe-
nes nostram Remp. quoddam quasi ut ita dixerim mono-
polium est.

LXIV.

Interim tamen tributa aut vectigalia sint ita tempe-
randa, ne exteri (quod cum Reip. detimento conjunctum)
à commerciis arceantur. Cujus exemplum in Rep. Po-
loniae observat Ampliss. Dominus Præses *in disp. de*
vectig. §. 23. Cum enim ante aliquot annos frumentum
quod in Dantiscanos & Pillavianos portus venerat Rex
Poloniæ majori vectigali onerare decrevisset, Batavi in-
versis Dantiscanorum commerciis idem ex Moscoviâ pe-
tere decreverunt. Rectius ergo Plato portoria ex sua Rep.
fustulit, ut mercatores ad rerum copiam invehendam alli-
cerentur *i.s. de legibus.* Quia enim :

*Hic segetes illic veniunt felicius uva,
Arbores fætus alibi, atq; injussa virescunt*

Graminae

hæc omnia ita (ut Senecæ verbis utar) in regiones descri-
pta sunt, ut necessarium mortalibus esset inter ipsos com-
mercium si invicem aliis ab alio quid peteret. Tantum
ergo abest ut ejusmodi bona quæ tanquam peculiare do-
num à clementi cœlo populo donata gravioribus tribu-
tis sint oneranda, ut potius opera dandâ quo imminutâ
vectigalium gravitate commercii ratio quam maximè ha-
beatur, quia hac ratione & ab iis qui exportant solent
multainvehi: quo ipso crescunt divitiæ civium. Quæ de-
inde paratissima egestatis publicæ subsidia esse possunt.

LXV.

Civitatibus porro utilissimum censet Bodinus & à
politinis ptaceptum, inquit Besoldus ut augeatur vecti-
gal Fabriuum, Lanifistorum, Sericeorum, ac omnium opi-

D fici-